Gazar byriin prolitaarinar, negedegtii!

Fevraali 3
1934
№29 (1180)
DEEDE-YDE KOTO
Ceentrsojuuziin, 19.

Bur-Mongoliin Ynen

BK(b) N BM MK,
BMASSR TGK ba
Burfropsoviin eder
byriin oorgan

Namiin XVII kuraliin togtooliigi gyicedkekiin tөlөө byke kyçөө daiçalan elsyylke

Nөk. STAALINII toocooto iledkel tuşaa BK (B) Namiin XVII-dugaar kuraliin togtool

(NEGEN DUUGAAR BATALAGDABA)

BK(b) Namiin Tөbiin Komteediin kөdөlmөri tukai nөk. STAALINII kelesen toocooto iledkeliigi sonosood, BK(b) Namiin araban doloodugaar kuraliin togtookoni:

1. BK(b) Namiin Tөbiin komiteediin jabuulsan ulas tөriin zuramiigi ba bodoto azal kөdөlmөriigi byrin gyicedeer saişaan batalka.

2. STAALINII kelesen toocooto iledkeliigi zaişaan batalka, nөk. STAALINII kelesen bykii zyilnyydiigi ba yyrgenyydiigi өөsөdiingөө kөdөlmөridө kөtөlbөri bolgokiigi bykii namiin emkinyydte duradkaka.

XVII-dugaar kuraliigi barilga deere şine şinenyyd ilaltataigaar ugtaza baina

Ujalganuudaa ilaltatai gyicedkebeç, Өşөө dam caaşaa dabkika

Buriaadiin gigaanta—PVRZ—iin barilgiin byke kөdөlmөriçөnii kolegtiiv ba inzeneer- teeknikiin kөdөlmөriçөd bol namiin XVII-dugaar kuraliigi ugtuulan өөsөdtөө abasan ujalganuudaa bodoto deereni gyicedkeke talaar gaikamşag jikenyyd ba şine şinenyyd amzaltanuudiigi dabaza jiresenee omogtoi byridkeze baina.

Tedenii dabasan ilalta bol gangakan PVRZ—iin ilalta bişe byke buriaadiin ba bykekizaariin ilalta mөn. Teden barilgaçad bol ede ilaltanuudiigi өөrөө byteke josoor dabasan bişe barilga deere tokiooldoson olon dutuu dundanuud, berkeşeelnyyd g. m. çulnun zorig, ceke baatarlig kyçe çadaliin ba emkitei negen sanalaar şuud temeceze orosonii yre mөn

Dutuu dundanuud josolol baigaa, mөnөө baina. Zygeer bolşoviiguud ba kөdөlmөriçөn angi bol tere metiin zyilnyydees tonkariza baika ygei ba dutuu dudanuudiigi bolşoviig josoor jabuudtaa usadkaza berkeşeelnyydiigi geteleke katuu zorigtoi şuu.

PVRZ bol Buriaad-Mongol respyybtig dotor şine barilganuudiin dunda gancaaraa 1933 onii pөgraamiigi ilyybçelen gyicedkesen baika begөөd, 1934 onii ekin sarada edii çineen amzaltanuudiigi dabasan deerees baicaaza yzekede PVRZ-iin barilgiin prolitariaad bol ulas tөriin keltesiin ba namiin mozkomiin kөtөlbөrieөr uul gigaantiigi zaagdasan bolzor dotoroni tөgөs dyyrgekeni damzag ygei bolzoi.

Gebeç, enyygeer sadkaldiza amazaza jaabaç bolko ygei. PVRZ-iin barilgaçad bol enyygeer sadkaldiaad teempee suladkaza aalidka ygeini naidamtai.

Uçarani bol borilgiin tasaguud ceekenyyd, brigaadanuud bol (I-ba III-dugaar tasaguud) odoo dabasan kөdөlmөriөө byridkeke zuuraa caaşaa kiike byteeke kөdөlmөriin ujalganuudiigi abça, teempee ede rөөs өdөrtө deeşelyylze baisan by kii barimta cөm gerçelze egөnө.

PVRZ—iin barilgaçadiin odoo yjiin zorilgo bol tokiooldozo bykii dutuu dundanundaa jabuudtaa dai çalkui josoor usadkaza, XVII-dugaar kuraliin şiidkeberiigi gynzygeigeer zөblөn tanilcaza, tyyniigi bodoto deereni cөm bejelyylke ba enyygeer buriaadiin gigaantiigi bolzortoni dyyrgeke baina.

D D—iin.

Fevraaliiin prograamiigi ulaan ceregiin oi kyrter gyicedkekebdi

PVRZ iin barilgiin gurbadugaar tasag bol namiin XVII dugaar kuraliigi ugtuulan өөsөdtөө abasan ujalganuudaa cag bolzor dotoroni ilyybçelen gyicedkezei.

Uul barilgiin tasagiin gurbalzan naçaalnig Ba'aalin tyryytei XVII-dugaar kuraliin neegdeketei kamta өөsөdiingөө amzaltanuudiigi omogtoi zorigtoi byridkeke zuuraa dutuu dundanuudaa ilөryylkeni:

Manda niitiin ulas tөriin kөdөlmөri sula tabigdasan ba kөdөlmөriçөnii baira baidal tukai ankaralaa dutuu kanduulsan bainabdi—gene.

Tiin barilgiin gurbadugaar tasag bol өөsөd'in yyskelge zorig baatarlig kyçe çadalaar dabasan amzaltaar kizaarlan ygei karin kөdөlmөriin teempiigi ulam byri kurdadkaza fevraali sariin prograamiigi ulaan ceregiin oi kyrter bujuu fevraali 23-da tөgөs gyicedkekiin ujalga abaza.

Enyyntei kamta kөdөlmөriçөnii bairiig erkim sain bolgozo, azaliin zarçamiin sakilgiigi bata bekizyylne gebe.

Өөsөdtөө ene ujalga abka zuuraa barilgiin negedygeer tasagligi soçialiis mөriicөөdө uriba.

Barilgiin negedygeer tasag raaportalna.

PVRZ iin barilgiin negedygeer tasagiin kөdөlmөriçөnii kolegtiiv ba inzeneer teeknigiin kөdөlmөriçөd bol namiin XVII dugaar kuraliigi ugtuulan өөsөdtөө abasan ujalganuudaa 103,5 proc gyicedkesenii raaporta egçө baina.

Şalgarasan bolşoviiguud: tasagiin naçaalnig Mazyryyk, namiin yyriin sekritaar Zaaks ba yçastkomiin tyryylegçe Barkaatov gegçediin zөb kөtөlbөrieөr ba byke kөdөlmөriçөnii kolegtiivigi emkiteigeer barilga sangiin tөsөbiigi toiruulangta elsyylseni yreer barilgiin negedygeer tasag bol aikabtar jike nyyd kөdөlmөriinyydiigi byteesen baika jum.

Barilgiin uul tasag dotor 5 proraab pyynktenyyd bagtaza orodog begөөd, tedenees kojordugaar proraab tyryy jabana. Praraab pyynktenyydiin өөsөdtөө abasan ujalganuudaa gyicedkeseni bol: Kojordugaar proraab pyynkte—101 proc. gurbadugaar proraab pyynkte—112 proc. dөrbedygeer proraab pyynkte—101 proc. ba tabadugaar proraab pyynkte—100 proc. gyicedkezei.

Namiin XVII dugaar kuraliigi ugtuulan өөsөdtөө abasan ujalganuudaa erkim gyicedkeze jiresen brigaadanuud gebel:

Angyygoviin	brigaadiin	tөsөbөө	gyicedkeseni	114 proc.
Mazoleevskiin	"	"	"	165 proc.
Bliyymiin	"	"	"	203 proc.
Jevdokimeenkiin	"	"	"	188 proc
Permaajeviin	"	"	"	103 proc
Svidçeenkiin	"	"	"	167 proc
Moritoovlin	"	"	"	113 proc
Arkiipoviin	"	"	"	162 proc
Feedrovaagiin	"	"	"	172 proc.
Cedendorziin	"	"	"	105 proc.
Kyreleenkiin	"	"	"	132 proc.

Barilgiin negedygeer tasag bol namiin XVII dugaar kuraliigi barilga sangiin tөsөbiin gyicedkeliin talaar gaikamşag jekenyyd amzaltanuudiigi dabaza jirebeç, enyygeer kizagaarlan ygei, karin caaşaa kөdөlmөriin teempiigi ulam byri çangadkaza byri jikenyyd amzaltanuudiigi dabakaar şuud zorizo orobo.

BK (B) Namiin XVIIdugaar kuraliin өdөriin temdeglel

Jauvaariin 30 nii ydeşiin zasidaanida nөk. Poostoşiv tyryylegçe suuza, BK (b) Namiin TK iin toocooto iledkel tuşaa daguulan kelegçed yrgezelze nөk. Raazymov (Z. Sibiiriin kizaar), Jyyrkin (sovkooznuudiin aradiin komisaar) yge keleze, edenii udaa nөk. Voroşiilov yge kelezei.

* * *

Nөk. Raazymov bol өөriingөө yge dotor Zyyn Sibiiriin kizaariin gөegdeze jabasanii yndesen gol şaltagaanuudiigi todorkoigoor ile ryylen togtozo kelesen ba mөn namiin kizaariin kuuçan kөtөlbөrilegçөd bol namiin TK iin eriltiin josoor өөsөdiingөө kөdөlmөriigi şinedken jabuulza çadasan baisanii cөm todorkoigoor kelebe. Odoo kizaariin namiin kөtөlbөrilegçөd selgegden şinedkegdeze, mөnөө tus kizaariin bolşoviiguud bol, oiriin cagaa kizaaraa Soveed kolbootiin tyryy mozo ba respyybligyydiin negen bolgokiin tөlөө şuud temeceze baisanii tukai zogsozo kelebe.

* * *

Byke delekein komuniizmiin tyryy otriaad bolko BK (b) Namiin XVII dugaar kuralda Poolşiin Koito ameerikiin kolbooto ştaad ba Fraanciin Komuniis namiin Tөbiin komiteeduudaas jiresen bajariin telegraamiigi nөk. Nikolaajeva unşaba.

Kural bol tus telegraamuudta udaan nergiter aliga taşan bajaraar kariuucaba.

* * *

Nөk. Jyyrkin bol өөriingөө yge kelekedee, nөk. Ştaalinaas iledkel dotoroo sovkoozuudiin aradiin komisariaadiin kөdөlmөri tukai ton zөb ba eris katuu cegnelte egesөniini damzag ygei çukala ba zөb deere tooldozo, tus cegnelte bol, odoo sovkooznuudiin kөdөlmөridө tokiooldozo baigaa jikeken dutamag zyilnyydiigi şiidkekii zişeete azal bolgokiin tөlөө kolbootiin sisteemiin kөdөlmөriçөniigi şuud daiçalan elsyylkiin negen çukala zaabari bolno geze temdeglen kelezei.

* * *

Cag zuura zabsaralga bolbo.

Udaatain nөk. Voroşiilovto yge egtөnө geze kuraliin tyryylegçees sonoskogdobo. Kuraliin tөlөөlegçөd bol zabsarlaliin dyyrkiigi kyliieel ygei өөsө өөsөdiingөө suuriigi ezelen nөk. Voroşiiloviigi kyliieen jadaza, şuujaan aliga taşalgan bolzo baitar, kuraliin tyryylegçe nөk. Poostoşivoos nөk. Voroşiilovto yge egtөbө gekedeni, zaal dyyren tөlөөlegçөd ganca kyn mete negemөsөn kөl deere zagsan, dabagdaşagyi baatar ulaan ceregiin udaridagça nөk. Voroşiiloviigi ugtaba. Namdaşagyi jike aliga taşalgan ba „Voroşiilov mandag“ g. m. keden olon bajariin abiaan nergieen dunduur nөk. Boroşiilov tribyyn deere garça jireed, tasaldaşagyi udaan aliga taşalgan ba şuujaan nergieeni namdan zogsokiigi kylieen nileed udaan baiza өөriingөө yge keleze ekilbe.

Nөk. Voroşiilov, tus arban doloodugaar kural bol bolşoviiguudiin dyrimөsөn negedel ba socialiis baiguulaltiin aguu jike ilaltiin ankadugaar kural mөn bolno geze kelekedeni dakin nergice aliga taşalgan bolbo. Mөn Voroşiilov bol aguu jike Leeninii nasanaas nөgçөsөөr 10 zil bolson ba tyynii azal kөdөlmөriini kamagiin kyndeni Leeninii zinkeni nөkөr, zөbsegiini yrgelegçe Staalinii mөrөn deere açagdasanii tukai durasan kelebe. T[illegible] Staalin bol jamarç kynde kyçөr bөrkөsөө nyydees çukarin tybegçeegee ygei, Staalin bol өөriin gөө egesөn tangarigiigi cөm gyicedkesөn ba Leeninii tugiigi deere ergөn jabaza, arad niitiigi socializmiin zamaar uragçani kөtөlөn dabkiuulza çadasan baina.

Basa nөk. Voroşiilov bol kөdөөnii azakui ba traansportiin emenө baisan zorilgonuud tukai todorkoigoor keleed, caaşaa, nөk. Staalin ba namiin Tөbiin komiteediin ton onobçotoi mөrgөn ba suladaşagyi şuud udaridalgiin açaar Ulaan ceregiin teeknigiin kyçe çadaliin aguu jikeer deeşelen kөgzөsөnii tukai togton keleke.

Dakin şineer zaal dotor nergieen garça, aliga taşalgan bolon nөk. Voroşiilovto bajariigi kyrgeze, byke delekei deere kөndөç ilagdaşagyi tөmөr mete ulaan ceregte keden milijoon azalçan aradiin zygees kizaarlaşagyi jike duratai baidagiini mөdyylesөn bajariigi kyrgөnө.

Kuraliin tөlөөlegçөd bol, Staalinii çadar nөkөdiin negen ba Ulaan ceregiin udaridagça nөk. Voroşiiloviin ygiigi tuiliin jike ankaraltaigaar çagnan sonosço dyyrsenii darui kөl deere boson, bajariigi kyrgeze, „Uraa“ kaşkaraldan aligaa taşasaar engөrgөzөi.

* * *

Janvaariin 31-nii өglөөnii kuraliigi nөk, Paastoşiv tyryylegçe suuza negeed, TK iin toocooto iledkeliigi daguulan kelegçed yrgelzelbe. Yge kelegçed Priobrezeenski Şveernik, Kabakoov (Svirdlooviin mozo), Toomski ba Kiirov.

* * *

Өglөөnii zasidaanida tyryylen nөk. Priobrizeenski keleze, tus nөkөr bol enyynii uridatai keden zilyydte namiin zinkeni şugamiigi esergyycen temeceze jabasaniigaa alduunuudiigi ilөrkeilen mөdөrçe kelsen ba basa „bi bol tere alduukiize jabasan өdөryyd tukaigaa duraskadam jikeken içyyritei bainadaa“ g.m. keden udaa dabtan keleze baiza өөriingөө alduunuudiigi ileçelen namiin zinkeni şugamiin jaaşagyi zөbiin tukai kelebe. Priobrizeenskiin yge keleze baika zuurni tөlөөlegçөdiin dundaas keden udaa asuudalnuudiigi asuusan ba mөn kөndөlөn yge nyyd duugarba.

Ene bol tөlөөlegçөdiin zygees ynekeeree çanga seremze gargan namiin şugamaas zөriçөn tyyniigi esergyycen temeceze jabagçadta aikabtar çangaar kandasaniini batalna.

* * *

Nөk. Şvaernik bol өөriingөө yge dotor deere durasagdasan oportuniistanuudiin odoo yjiin baidal tukai togtozo kelsen ba angigyi socialiis niite baidaliigi baiguulka kojordugaar tabanzil doto oo yiledberiçөnii eblөliin aguu jike kariuu calgata yyrgetei baikiin tukai todorkoi zaabarinuudiigi kelezei.

Mөn Şveernik bol ulas dotorki aza yiledberiin tuiliin jikeer өrnin kөgzөzө baisanii tukai ba kөdөlmөriçөn angiin idebki yyskeliin şuud deeşelze baisan bolon socialiis mөriicөө ba udaarnigçalgiin өrgөөr delgerze baisanii tukai keleed caaşaa aza yiledberiin teeknigigi şudalaka tukai nileen udaan togtozo kelebe.

* * *

Nөkөr Kabakooviin yge keleze dyyrgesenii udaa, Toomskido yge egtөzө, Toomski bol өөriingөө namda esergyy opoziicodo kabaadalcaza jabasanii tukai keleed, mөn Eismont, Smirnoovuudiin bөlegtei kamtaran jabasaniigaa tukai ileçelen kelesen baina

Toomoski bol ede bykii alduun uudaa cөm mөdөren, caaşaa Leeninii namiin zinkeni şugamiin tөlөө kamag bykii ami bejee kairalal ygei өkөb geze namiin 17 dugaar kuraliin өmөnөө ygee egesen baina.

* * *

Enyynii udaa tyryylegçe suusan nөk. Poostoşivoos nөk. Kiirovto yge egөbө.

Nөk. Kiirov bol kamagiin tyryynee Bukaarinii tukai togtozo kelsen ba mөn tyynçelen baruunii oportiinistanuud tukai delgerengiigeer kelesen baina.

Basa manai namiin aguu jike ilaltanuudiigi amzasan tukai delgerengiigeer keleze dyyrgeseniini syylde, zaal dyyren aliga taşalgan bolzo engөrbө,

* * *

Kuraliin tyryylegçe suugaa nөk. poostoşivoos nөk. Staalinda eceslөliin yge egçө, nөk. Staalin eceslөliin yge dyyren kelesenç ygei, jөrө tobçoor kelekedee, ecesleliin yge kelsenii keregç ygei, uçarni bol byke baidal cөm ilөrkei azai geze keleed dyyrgebe.

Aguu jike aliga taşalgan bolzo, keden olon amarçalga bajariigi kyrgeze, kөl deere zagsan josolzo engөrgөbө.

Iigeed ydeşiin kural tegөsөbө.

Sain suraza bainabdi

(Mongoliin rabfaagiin suragça nөk. Şoiboonii biçeg.)

Deede-yde kotiin rabfaagiin (dunda surguuliin) suragçad ba suradagçad kamta jikeken idebki keşeel gargaza ene ziliin suralgiin tyryyşiin gurban sariin surguuliin tөsөbiigi baga busiin ilaltatai dyyrgeebdi. Ene jabadalda manai rabfaagiin deregedeki namiin yyr bol surguuliin tөsөbiigi e çemtei ba zuun kubi gyyrdeke, çanariigi sai zaruulkiin koinoos neleed oroldoson ba tusa kyrgesen azai.

Mongoliin rabfaagiin bygede suragçad ba surgagçad BK (b) N-iin 17 dugaar jike kuraliigi kaluunaar ugtaba, 17 dugaar kuraliigi amzaltatai ugtakiin tөlөө kuralaas urida tokioolboson dundiigi usadkakiin zorilgoor 10 өdөriin gabşagai dobtolgo jabuulza 1933 onii dikaabri 18 aas 28 kөrtөr suragçad өdөr bykende tus byriijn 2 cag keşeeliin tөsөbөөs ilyy suralsana.

Odoo basa namiin 17 dugaar kuraliin neremzetei 10 өdөriin gabşagai dobtolgo jabuulza dutuu dundiigaa usadkaza sain suralcaza bainabdi.

Bişe dunda ba deedee surguulinuud dotoroo ba koorondoo gabşagalçalga bolon mөriicөө jabuulza bidentei adali amzaltanuudiigi dabagtii.

Sakil zuram ebdene.

Buriaad—Mongoliin uralaliin teeknikymiin suragça N. Ceren deleeg. gegçe suragçadiin dunda kelekeryyl tataka zergeer surguuliin sakilzuramiigi ebdeke zadalaka zergiin bytemzegyi jabadalnuudiigi gargadag.

Eneende zokika kemzee abça surguuliin zuramiigi bekizyylke.

Bolşoviig.

Namiin XVII kuraliin togtooliigi niitede nebteryylgede—komsomool tyryyn zagsa

Eris kubilalta ygei

XVII dugaar namiin kuraliin şiidkebөriigi erkim sainaar niitede zөbөlөn tanilcuulka talaar Deede-Yde kotiin namiin emki bol Irkyygiin namiin emkiigi socialiis mөriicөөdө uriza endee jabuulka çukala kөmzeenyydiigi temdeglesen baina.

Tiin ene өdөr tus kuraliin şiidkeberiigi niitede өrgөөr tanilcuulka jabadal jamar delgeryylegdeze bainab gebel, jike olon aza yiledberinyyd ba şine barilganuud deere ekilee edii baina Zişeelbel, PVRZ iin barilga deere uul kөdөlmөriigi өrgөөr jabuulkaar karaa tөsөb zokiooson bolboç өşөө mөnөө өdөr kyrtөr ekilee edii baika jum. Tyynçelen basa şiliin zavoodiin barilga deere ekilee edii baina

Ene faagtanuud juu keleneb gebel, bide ene tuiliin çukala jabuulgada өşөө şuud kam orolcoo өdii, jike udaaraza bainabdi. Cag oçozo baina. Bide enyynde negeç өdөr ba cag demii өngөrgөkө joso ygebdi.

Uçar iimede, ene çeseer XVII—dugaar kuraliin şiidkeberiigi zөblөn tanilcaza ekilke keregtei. Oiriin өdөryydte kuraliin byke şiidkeberi bol azalçan niitiin mөdөreldө tanilcuulagdasan baika josotoi.

Kotiin komsomool Irkyygiin komsomooliigi soc. mөriicөөdө uriba

Komsomooliin kotiin emki bol XVII dugaar kuraliin şiidkeberiigi niitede erkim sainaar tanilcuulka yyrgiigi bejedee daaza abka zuuraa Irkyygiin komsomooliin emkiigi soc. mөriicөөdө uriba.

Mөriicөөdө keden olon zyilyydiigi dursasan baina gebel, nomiin yzelgiigi negeç tasalduulka ygei, komsomooliin gegeereleer byke komsomoolçuud ba namgyi zaluuçuudiigi 100 proc. kabaaduulka, aza yiledberi şine barilganuud deere soc. mөriicөө ba udaarnigçalgiigi ulam byri kara sambarnuudiigi komsomooliin yyskeleer emkidkeke g. m. caaşaa.

Komsomool bol XVII—dugaar kuraliin şiidkeberiigi olon niitiin mөdөreldө nebteryylke jabadalda tyryylen zagcaka josotoi ba ujalgatai. Irgyygiin emkiigi urisan uçar bol ton sain yyskel bolboç tyyniigi bodoto kereg deereni bejelyylke jabadal bol juunaas çukala kereg mөn bolno şuu

Mөn basa PVRZ iin komsomooliin emki bol baigaliin өmөnөki tөmөr zamiin negedeki eksplaataaciin rajoonii emkiigi mөriicөөdө urisan baina. PVRZ iin komsomool beledkeliin kөdөlmөri өrgөөr jabuulza baibaç bodoto deere өşөө ekilee өdii baina.

Şamdaka keregtei. Enegesees ekilee ygei bol geegdeze bolko manai damzag ygei.

Buulgabariiigi Çite zamiin ulas tөriin keltes. SKRIAABINSKEDE

Deede—Ydiin PVRZ-iin komsomool namiin XVII-dugaar kuraliin şiidkeberiigi erkim sainaar zөblөn tanilcaka ba oilgokiin talaar baigaliin өmөnөki tөmөr zamiin negedeki rajoonii kamsomooliigi Soc. mөriicөөdө urina. Mөriicөөnii kelceegi tyrgen poo çtoor ilgeekebdi. Nөk. SKRIAABINSKIIGI arbiitor bolkiigi guinabdi. Zөbçөөlөө telegraamaar ilgeegtii.

Namiin emkidkegçiin tulagça MOSOOLQB.

Azaliin emkidkel buzagai sula

Şine barigdaza baigaa gigaantanuudiin negen bolko şiliin zavoodiin barilga deere negedygeer ba kojordugaar proraabuud deere azaliin emkidkel ba tyynii byriidkel zigşyyritei muu tabigdasan uçaraas brigaadanuud ba tuskai kөdөlmөriçөdni jamar kөdөlmөri byteekejee ba juu kilsenee sain medeke ygei baina.

Tus proraabuudiigi erkilegçid ba disiaadniguud bol kөdөlmөriin narjaad uridaçalan zokioozo egedeg ygeigees azaliin byteece jike obor gyicedkegdedeg baina.

Ene uçar bol juu gerçelneb gekede şiliin zavoodiin azakuigi erkilegçөd ba too byriidkeliin kөdөlmөriçөd bol nөk. Staalinii 6 zyilnyydiin tyykete zaabarinuudiigi bodoto azal kereg deerni bejelyylke jabadalda buzagai oportuniis yzel gargasan baina şuu.

Kojordugaar tasag deere erkim udaarna ba azaliin toocoonii nөk. Banleejeviin buriaad udaarna brigaada bii bөgөөd tyynii jamar çineen tөsөbөө gyicedkesen tukai matiriaal abka geze proraabiin disiaadnig KYZNISOOV gegçede kandakada todorkoi kariuu egçө çadaka ygei baika jum

Ene kereg bol caaşaa tesөze bolmoor uu? Ygei. Jaabaç tesөze bolomcoor bişe.

Uçar iimede deere dursagdasan buzagai jabadalnuudiigi darui cagaa usadkaka ton çukala.

(G-A)

Kojor delekein kile bolko Zyyn-Sibiirte azasuuka ba kөdөlmө-rilkө jabadal bol aguu jike kөndөtө kereg mөn

BK(b)N KIZKOMIIN KӨDӨLMӨRI TUKAI

BK(b) Namiin kizaariin II-dugaar konfereenca deere nөk. RAAZYMOVIIN kiisen iledkel

(Ekini, №28 (1179)de)

Nөkөd aa! Sanaad yziite, keden zerge mozonuudiigi Leeninii oordinoor şagnasan jabadal jun geiçeb. Ene jabadal bol gancakan kolkooziin idebkiteniigi, gancakan kolkooziin niitiigi buj~~uu~~ kөdөө tuskondo kөdөlmөrilөzө baigaa namiin emkiiin kubiiigi Leeninii oordinoor şagnasan jabadal ugtaç bişe, karin uul mozodoki byke namiin emkiiigi, kөdөlmөçөdiigi, udaarniguudiigi bygediigiini şagnasan ,abadal mөn bolno şuu. Juunii tөlөөb?—kөdөөgiin azakuin oiro şadar baigaad tereeniigi jөrө karaad baisaniini tөlөө juu ali tedenii kөdөө azakuin socialiis josoor şinedken baiguulka kaluun tusalamza yzyylşenii tөlөө geeşyy? Kojordokiiini tөlөө çagnaa beze daa. Eneeniigi, kөdөө azakuigi socialiis josoor şiinedken baiguulka jabadalda eneenii josoor tusalalcaka josotoibdi geze oilgoko keregtei.

Kөdөө azakuin asuudaluudta kizkom bol sanalaa aikabtar jike tabika geze bi medyylke bainab. kabariin tarilgiin dөtөlkө byri kamag bykende irelteni byri eris jikedkeke baina.Bide bol, zergelze baigaa mozonuudiin tuilasan ilaltanuudiigi, 1934 onsoo tuilakiin tula **byke kizaariin dobtolgo sonoskozo Zyyn Sibiiriingee kizaarta Leeninii oordin daiçalan abkiin oroldolgo kiike josotoibdi. (Aliga taşalga)**

Leeninii oordin bolbbol, prolitaari ulasiin deede kaira mөn şuu, tereeniigi daiçalkiin tula **uul emkinyyd bol namiin zinkini şugamiin tөlөө ynen cekeer ba cucarşagyi temecesen baina.**

Mөnөө bide. traagtariin zasabariigi cag bolzorsooni ba erkim sainaar өngөrgөkө tukai Baruun Sibiiriin soc. mөriicөөdө urisaniigi abkadaa, kediiç beledkel bagataiç bol ajuun ygei abasan şuu. Gebeç, bide dam caaşaa dabkika josotoi. Bide bol, **Soveed kolbootiin Aazideki bygede kizaar ba mozonuudiin mөriicөө sonoskokiigi duradkanab şuubdi.**

ском Союзе, Татарска яреспублика за

Свердхубоно. 3-я смена. 10-го. 1—3.

kojoroos gadana Uraal, Kazagstaan ba Baruun - Sibiiriin kizaariigi mөriicөөdө urika josotoison geze duradkaza bainabşuu. Ede kizaarnuudiin zarimni bidenees nileed urdaç jabasan bol kamaagyi şuu Kerbee bide bykenee josoçolon kundaad, kolkoozuudaa bekizyykiin tөlөө bolşoviigçolon orolcood tereenii kөtөlbөriiigi bolşovligçolon jabuulaad baiza çadabal, kerbee ene mөriicөөgөө byke namiin emkiiin, kөdөlmөriçөdiin ba kolkoozçon niitiin bolon, nen tyryyni kolkooziin idebkitenii ynekeel saişaaltai zyil bolgozo çadabal 1934 onsoo Zyyn - sibiir kizaaraa Soveed Aazidaki byke kizaar ba respyybligyydiin mөriicөөdө kөndөtө suuri ezelyylze çadaka şuubdi. (Aliga taşalga)

Mal azaliigi bolşoviigçolon emkidkeke

Manai kizaar ilangajaa Baigaliin emenөki gazar ba Buriaad oron kojor mal azaltai baina. Kolbooto ulas dotor manai kizaarta adali mal azaliigi kөgzөөkө jabadalda ton sain erke baidaltai oron nutag baikaç ygei beze. Bidener bol aikabtar jike ergөn bilçeeriin gazartai baikaas gadna, Baigaliin emenөki ebөsө nogoo bol ton sain çimetei bөgөөd, tezeeliingee çanariin talaar kleeverte adalişuu baina.b

Mal azal aikabtar çukala ba kariuucalgataigaar şiidkegdeke asuudal bөgөөd, ilangajaa makanii faabrigta adali bolko Buriaad orondo byri kariuucalgatai zorilgo azai. Zyyn Sibiiriin kizaariin mal azal bol tariaan azalaas bagtai muuşag baina. Odoo kyrter ene azakuin sal barida kozodoson kuuçanii dyrişel ba zanşal bolgon „zyynii" kazagairalganuud bol mal azaliin kөgzөltөdө jikeer saad uçaruulsan baina. Zygeer ene syylinnç ziliin baidal deeşelsen ygei, jike zigşyyritei baiza baina şuu.

Zyyn Sibiiriin mal azaliin kangaltagyi baidal bol kolkoozuud ba sovkoozuudta maliin jikeer ykesen deerees bolson geze ilerkeilegdene. Mal azaliin brigaadanuudta azaliigi emkidkegdesen ygei ba maliin koinoos josotoi kereglegdeke karalga ygei baisan. Odooç kyrter kamtalagdasan maluudiigi yrize baidag nutaguud baiza baina. Kizaariin namiin komiteeduud, kozkoomoos ekileed, tere mal azal tukai namiin şugamiigi kazagairuulagçadiin gariigi ba mөn socialiis mal azaliin keregligi emkidkeze çadaka ygei niuurnuudiigi cag bolzortoni, gyicedeer cokizo çadasan gyi baina.

Kizaar dotor ynieegyiçyyd 25% şakuu baina Nelieen keden mozonuud ba kizaarnuudta yni eegyiçyydiin proceente nege baga deeşe baika. Tiime bolboç, Zyyn Sibiiriin erke baidalda, mal azaltai kizaarta ilagajaa Buriaad orondo, ynieegyiçyydni өcөөn baika josotoi baisan өcөөn bolkoç josotoi. Olonşog kolbooto erkөtөnii ynieegyi bolson uçar bol arteeliigi karain garça, maluudiigi kamtalza komuunanuudiigi emkidkeke geze tyrgedesen jabadaliin yre bolno

BK (b) Namiin TK—iin 1932 onii Maarta 26-nii maliigi baalaltaar kamtalsan tukai togtooliigi baalaltaar sanana bezete. Ene togtool doror kelegdeseni:

Nelieen olon rajonuudta zarim kolkoozçonii yniee ba zize malnuudiigi ynendeeree baalaltaar kamtalka dөrөşөl yzegdeze, enyygeer Tөb Komiteediin keden jakin өgtөsөn zaabarinuudiin ba kөdөө azaliin arteeliin ystaaviigi ton bydyyligeer kazagairuulagdana.

BK(b) Namiin Tөbiin Komiteediin ton çangaar ceke temdeglezeni bol gagcal kolkoozçonii yniee ba zize malnuudiigi baalaltaar kamtalna.

Tөb Komiteediin ilerkeilke uçar kolkoozçonii yniee ba zize malnuudiigi baalaltaar kamtalka dөrөşөl bol namiin poliitikatai jamarç kolboogyi,

Namiin zorilgo bol kolkoozçon byri өөriingөө ynieetei zize malnuudtai ba şubuutai baika gesen Kolkooznuudiin feermenyydiin caaşanki өrgөөrgөlgө ba kөgzөltө bolgagca feeimenyydiin **zaluu malnuudiigi orguulka ba malnuudiigi kudaldan abka** zama·r jabaka jum

BK(b) Namiin Tөb komiteediin bykii namiin soveediin ba kolkooznuudiin emkinyydte duradkakani

Kolkoozçonii yniee ba zize malnuudiigi baalaltaar kamtalka tukai jamarç jabadal garabalai eris kemzee abça, Tөb komiteediin diregtiiviigi kazagairuulsan gemteiçyydiigi **namaas kөөkө**

2 Yniee ba zize mal ygei kolkoozçonii bejiingee kereglelde mal kudaldaza abka ba zaluu malii tezeeke jabadaldani tusalamza emkidkeke"

Ene Tөb komiteediin togtooliin yndeseen nelieen olon mozomuud kazagairalga ba aldagalnuudaa zasasan baina. Tiikede, Zyyn Sibiiriin kizaar bol өngөrkөdөө ene togtooliin garsaniiç syyleer aldagdalnuudaa zasasan juuma baika ygei. **Anşaagiin rajoonii** kөdөlmөriөөs zişee kelekede; Tedener bol nege kolkoozto bykii konidiigi, negөө kolkoozto bykii ykernyydiigi guıbadakida-bykii gakainuudiigi ilgaza bailgasan baika jum. Selsoveeduudni gakain selsoveed, komnii selsoveed geke, mete nerenyydtei bolson azai.(nieeldeen bolno), iime „dabkar specializaaca" bolgokodoni maliini aikabtar jikeer ykesen baina.

Kamtalagdasan malnuud ba kolkoozçonii өөsөdiin kereglelde baisan mal kojoriin toonuudiin koorondoki karilcaani jөrө taarakagyişigeer baiza baina. Kelekede, kizaar dotor kamtalagdasan konidni 79,2%, kolkoozçondo 20,8% yldesen geze baika jum.

Tomo eberte mal 61,9% kamtalagdasan, kolkoozçonii өmçiin medelde 38,1 proc yldesen geze baina. Buriaad respyybligte ene jabadal byri egce: bykii eberte tomo maliin tolgoin toogoos 32, 6 proc ni kolkoozçodiin өmçiin kereglelde yldesen ba mөn bykii konidiin oroidoo 17 proc ni өmçөdө yldesen.

Enyyniigi tukailkada kamtalagdasan maliini proceente nelieen deegyyr baisan aad, kizaar dotorki kolkooznuudiin maliin jikeer yrigdesen uçaraas doosolson bololtoi.

Kizkom bol mөnөө olonki komuunamuudiigi (kuuçan, bekiz esenyydees bişiigi) kөdөө azaliin, arteeliin ystaavta oruulka sanaltai baina (Zөb! gesen abiaanuud garna). Enyynii kamtaar komuuniin geşyydiin baalaltaar kamtalagdasan ynieediigi bucaza өkө bologdoko beze. Ene bol nege ynieenii bujuu nege kaşaragiin asuudal azai. Kolkoozçonii azaliin çanar bol erkebişe mederemzedee abtaka josotoi. Zarim gazarnuudta, kerbee malnuudiin kyrteemzetei baibaasani, kamtalagdaka yjede mal ygei baisan geşyydte tusalaza, tedeniigi tөb komiteediin ynieegyigi usadkaka gesen zaabariiigi josoçolon. ynieetei bolgoko josotoi

Kөdөө azaliin arteelnuudta kolkoozçonii şyylşiin ynieen kamtalagdasan ba zize malnuudiigi kamtalsan deerees namiin poliitikiigi kazagairuulsan gazarnuudta kozodosonç bol aldagdalnuudaa zasaka gedeg uçar ton sonor ile azai.

Ene bygede bol erkebişe kolkoozno—tovaarniin feermenyydiigi bailgaza ba kөgzөөzө gyicedkegdeke uçartai.

Bidenii urida socialiiz mal azaliigi bekizyylke gesen aikabtar çukala zorilgo baina. Zarim niuurnuud bol kolkoozno—tovaarnan feermiin gargaşiigi өlgөөdle baibal bykii asuudalnuud өөsөdөө şiidkegdeze baika jum geze sanadag baina. Ene ton tiime bişe. Feermenyydiigi bekizyylke gedeg bol maliigi sainaar karaka, seremzetei kontrooli tabika, mal azaliin brigaadanuudiin azaliigi zөbөөr emkidkeke, maliin bairanuudiigi barika. Ene zorilgonuudiin tөn jike bolboç, erke bise 1934 onii niuurta şiidkegdesen baika josotoi. Tuskailan temdegleke uçar, barilganuudiigi өrgөnөөr baiguulaalgyi bol bidener socialiiz mal azaliigi bekizyylze çadakagyi. Kerbee, maliin dairauuudiigi modoor barikiin kazuugaar өşөө samaanaar tomo şabar kirpiice ba şabar cokiko geke metiin arganuudaar өrgөn barilganuudiigi baiguulbal, bidener ene zorilgiigi amzaltataigaar şiidken gyicedkene. Samaanaar darilgiigi ton yrgenөөr, ilangajaa, Barigaliin emenөki oi modo ygei gazarnuudta delgeryylke keregtei.

Mөnөө feermenyydte baisan malnuudiin 30 9%—ni bairaar kangagdasan 854, bairanuud barigdaza baina gebeç, darilgiin tөsөbiin kakadni gyicedkegdesen baina.

Kerbee, ene barilga dyyrebelç, kolkooziin feermenyydiin maliin araikan geze 54%—ni bairaar kangagdaka jum

Ene zorilgo—kөndө ba jike. Gebeç, bidener juuç bolson şiidkeke josotoibdi. Ene ygeigeer socialiiz mal azaliin keregiigi deeşelyylze çadakagyibdi.

Minii bejede baisan. materjaalaas karaad yzekede, maliin karalga ton bydyyligeer emkidkegdesen baika jum. Ulasiin mөnkөlөlgiin zurgaanii 1933 onii medeegeer bykii ykesen maliin toogiin 34% —ni maliigi buruugaar bailgasanaas ykesen baika jum. too bomaliin karalgiin ton muu, bydyyl ligiigi gerçelne.

Jөrө sanakada Irkyygiin rajoon bol tolgoilko josotoi baisan deere bodogdono, juub gekede ene rajooniigi Irkyygiin jike ba kyçetei namtin emki kөtөlbөrildөg baina. Tiigeed, Irkyygiin rajoonii Jaakovleviin neremzete kolkooziin moridni baira ygei gazaa baidag. „Ulaan ygeitei" kolkooziin gakainuud basa adali. Ene rajoonii olonki kolkooznuud mal azalda jamarç sanal tabidaggyi.Kizkom ba Kizgyicedkoomiin mal azaliin brigaadanuudiigi malaarni şannaka gesen togtool bejeelyylegdegyi. Moridiin baidal tonç muu. Kooliini gazarta kajaza өkөdөni, tereni geşkegdeze kereggyi bolko jum. Ken duratai kyn, keniiç zөbşөөl ygeigeer unaka. Enyyniigi ondoogoor kelekede, niudarganii ezenygei jabadal delgerseni ton ile baina.

Krasnojaarskiin rajoonii mal azaliigi abaad yzekede, mөn jike ba kyçetei namiin emkinyydiin kөtөlbөridө baisan baika jum. „Krasnojaars" geze sovkoozdo nege aagtaar 45 moridiin ykeseniigi temdeglesen.

„Spartaak" kolkoozdo moridto koro kiize baisan jabadal oldoson.

Nөkөd aa, kerbee Moskvaagiin mozodo, Goorikovskiin kizaarta, Tataarta moridiin baira ygei, tonog zebsegyydni gazaaguur kajaatai baidag kolkooziigi yzebel, şuugiaan bolzo nege syytkiin bolzor dotor gemtei niuurnuudni Aavguusta 7-nii togtooliin josoor gemnegdeke baina şuu. Tiikede, ende iime jabadal—zyndөgөөn bolzo baidag kereg Өngөrkөdөө, kariuucalgata niuurnuudç zarimdaa—Zyyn Sibiirte moridiin baira ygeigeerç baikada bolno, endeki morid iimөөr baiza surasan, kerbee teteniigi ger baira dotor bailgaza surgabal bejenyydni erkezeze, muugaar kөdөlmөrilkө -geze keleke baina.

Zaluu mal azaliin asuudaliig şiidkeke. Getele, kizaariin zarim rajoonuudta zaluu maliin ykelge gaikaltai jike. Enyynii kazuugaar mөn gemgyigeer zaluu, nirai malaa karaza abasan—Kaçyytski, Jrbeiski Oliinski geke metiin rajoonuud bol zaluu maliingaa ykelgiigi 1,5%-9% bolgoson baina. Basa kazuugaarni 17%-oos 55% kyrter ba byri 60% kyrterç ykyyldeg rajoonuud gekede: Balagaanski, Zigaalovski, Sajaanski geke mete baina.

Kaanaas iime kolo zaitai ba'nab gekede, ene zorilgodo kerzerge sanalaa tabigdasan ba kөdөlmөriiin çanaraas boldogni medeeze kereg.

Gadna, konfereence deere temdegleke uçar: manai ende rajoonii kөdөlmөriigi nege salbariaarni karaza cegnedeg baina. Zişeelkede: Kiologo—Kuaacain rajoon bol nidonon kabar busa rajoonuudaas urida kabariin tarilgiigi dyyrgesenii tula avtomobiili çan abasan. Karaad yzekede, KilogoKuaacain rajoonii socialiis mal azaliin kereg byri tusagaar muu baika jum Ene rajoondo jөrө zaluu maliigi jaaza yskeberilke ba maliigi jaaza karaka tukai asuudal baisangyi.

Nөkөd aa namiin emki byriiin, rajoon byriiin kolkooz byriiin kөdөlmөriigi cegnekedee, baisan rajooniini kerzergeer urgaca tariaan ba mal azaliin tөlөө temecesenigi tencyylen yndeselke geze kelceze taraka josotoibdi

Bidener bol kolkooziin maliin tolgoi byriiin ba geegtar tarilga byriiin tөlөө temeceke josotoi. Iigebelle, bidenerte keregtei yre garça өgөnө

Zyyn Sibiiriin kizaarta sainç kolkooznuud bii. Zişeelkede: Staalinii neremzete kolkooziin mal azal sainaar tabigdasan, Juun deereeseb gekede, maliin karalga sain, azalni sainaar emkidkegdesen, udaarnigçalga ba socmөriicөө өrgөnөөr jabuulagdasan geke metenyydiigi sainaar tabisanaasani bolno. Kizaar dotorki kolkooznuud cөmөөrөө iime bolko josotoi.

Nege kedii yge mal azaliin sovkooznuud tukai kelekede: 1933 ondo, ilangajaa, 2 dakl kakastani ulas teriin keltesnyydiigi emkidkesenees kolşo kөdөlmөriiin nege baga saizarsan temdeg yzegdesen baina. Bidener bol sovkooz ba treestenyydte tusalamza өgçө, tedenii ton zaakan amzaltanuud deere togton ygeigeer ene 1934 onii niuurta maliin too tolgoigi tyrgen urguulka zorilgotoibdi.

Tariaan azaliin sovkooznuud bol kolkooznuudaas doro. Tariaaniini urgaca kolkooznuudiinkiaas dooşo. Tariaagaa geeke kajaka jabadalni kedii sain maşiina zebsegteiç bol argagyi jike. Emkidkelgiin asuudalnuud şiidkegdeegyi ba tasag uçaastaguudiin kөdөlmөriiin em idkelge muu. Ger bairanuudiin barilganuud mөn kangaltagyi.

Mөnөө sovkooznuudiigi zizenyyd bolgozo, 7 sovkooziin orondo 11 bolko. Ene kemzee bol sovkooz byriiin uçaastaguudaa kөtөlbөrilөkөdөni sain bolzo өgөnө.

Niite kolkoozçonii teeknigte surgalcaliin ton jike udka çanartai asuudal baiza baina. Kadalga, tarilgiinç kөdөlmөrinyydte suralcal keregtei baika jum. Bidenii zorilgo—өrgөn niite kolkoozçondo aagroteeknigiigi nebteryylke. Busa mozo, kizaar, respyybligte baiguulagdasan janzaar sain duranii kryzoogyydiigi өrgөnөөr togtooko josotoibdi. Tiigeed, tere teeknigte suracaliin kryzoogyvdiigi udaarnaar kөdөlmөrilyylke. Brigadiirnuudiin ba mal azaliigi erkilegçediin geke metiin kaadra beledke asuudal ton çukala. Taanar sanagtii, nөk. Staalin Dneepropetroovşiniin kolkoozçodoor jarildakada ene asuudal tukai jamar jikeer sanalaa tabisan bainab.

Ene bykii kөdөө azaliin tuka kelesөniigee dyn gargaza minii çanga temdegleke uçar, Kabar—kizaariin amagalan bişe baidaliigi şiidkeze өgөnө. Iime tula kizaariin namiin emkinyydiin urida, kabariin tarilgiin beledkel ba kolkooznuudiigi bekizyylke gesen zorilganuud bol byri çukaliin çukala ba tyryyçiin ujalgata zorilgonuud bolno.

Sojoliin baiguulaltiin asuudalnuud

Sojoliin asuudal nege kedii yge. Zyyn sibiiriin zonii biçeg tanigçad kolbootiin dundaas dooşo. Biçeg taniçad 84% geze bide medene, minii sankada ene bolomzogyi too baina (suusan zonoos zөb geze kelcene) Biçeg mededeggyi ba baga medegçediin byke toogoos 74% surguulınaa kabaaduulagdasan şuu. Bide byke soveed kolbooto respyybligyydeer zişeelebel sojoliin talaar tuiliin geegdesen baina. Kerbee SSKR dotor mingan suurin zonoos nededygeer şatiin surguulinaa kabaaduulagdasan baibal, manaida miil 105 kyn kabaaduulagdasan baina. Deede josonii surguuli mөn iime muu pokazaatiltai baina. Bygediigi surgaka tөsөb 84% gyicedkegdesen, zişeelebel imenyyd rajoonuud baina gebel, Yiaarsi, Deede yde, Piroovski, ba busad rajoonuud bygediigi surgaka tөsөbөө arai geze 59% gyicedkebe. FZC ba ŞKM iigi suragçadaar dyyrgeke jabadal tasaren, enyyniigi tuskaidani abaad yzebel, FZC 76% dyyrgegdesen. ŞKM araikan 55,5% dyyrgegdesen baina. 1932-33 onuudta surguulinuudaas garça korsoni 37% bolno, kojor zilde nege tasagtaa sugçad -14,5% bolno.

Surguuliiin kөdөlmөriiin çanar ton muu. Bagçanariin kaadraar ton dutamag gebeel: Mөnөө baigaa surguulinuudta minga garan bagçanar dutuu baina. Bagçanariin nutiin suralcalaliin ba pedagoogiin beledkel ton dutamag baina. Zişeelebel, baga surguulitai bagçanariigi kojordoki şatiin surguulida taanar dairaldaza bolnot. Kerbee bagça dunda surguulitai bolbol, ene ton sain geze toologdono.

Bagçanaiin aza amidaraliin ba erkiin talaar mөnөө kyrker kangalta ygeigeer yldene. Kizaar dotor namiin erideg bagşanariigi aza amidaraliin talaar kangaza, eneni surguulidaa sain çanartai kөdөlmөri ba socialiis baiguulaltiin keregte idebki teigeer kamaadalcaka jabadaliigi kangaka tulani enyynde tiime zokisoor kandaza sanalaa tabiaa ygei ,bainat,

Ton okorkon bolzor dotor bagçanarta kandaka jabadalaa yndeseerni selgeke bidende çukala, enyyniigi admosfeere nөkөdiin sanaliigi toiruulka ba iime deerees tus olon mingan bagşanariigi ba Zyyn sibiir kizaariin koto ba kөdөөdө baigaa kөdөөgiin intilgeentenyydiigi bolon bagşanarijn sain taliigini sociatiis baiguulaltada kamaaduulka.

Kubiskaliin urda kizaar dotor negeç deede surguuli ygei baisan mөnөө eneni 18. Manai kizaar bol kөdөө azaliin ba mal azaliin kizaar aad mөnөө kyrter kөdөө azaliin juu ali mal azaliinç deede surguuli ygiini gaikaltai baina. Kөdөө azaliin ba mal azaliigi kөtөlbөrilkө kaadriigi beledkeke deede surguuli bai guulka zorilgiigi sajin cagaa şiidkeke.

Kөdөөgi sojoliin talaar saizaruuan kangaka jabadal ton muu baina. Unşalgiin baiçad. 800 geze toologdodog, kizaariin aradiin geerelin tasagiin medeegeer enyynees 50% kөdөlmөrildөg baina Kizaar dotor kөdөөgiin 285 jabadaliin kinoo bii, enyynees 109 juu 45 kubini kөdөlөdөg ygei baina Enyyniigi gaikaka keregtei juu kөdөөgi iime „sojolbolbosoroliin talaar kangaka" jabadaliigi өcөөn bişe manai daisad өөriingөө kubida keregledeg baina.

Eryyliigi sakika jabadaliin talaar mөnç deere bişe baina emnelgiin gazarnuud oloşorson. Gebeç, eryyliigi kaamaalka oorgonuudiin kөdөlmөrini ton çanar muutaigaas ene oloşorson jabadaliin udkiigi dooşoluulna şuu. Eryyliigi kamaalka oorgonuudiin muugaar kөdөlmөriçenii açaar mөnөө kyrter kizaar dotoroo epideemiin yyr bolko işegene (kaluun өbөçөn ba gөdөsenii өbөçөntөi bainabdi.

Tөmөr utasatai ba utasa ygei karilcaanii tukai keleke keregtei. Tilifoon, Tiligraaf ba radioo bol bolbosoroliin tuiliin negen kesegni mөn. Enyynees gadna, karilcaa bol kolkoozuudiin ba rajoonuudiin kөtөlbөriiin amzaltada tusatai. Bide dab deere kangaltataiç karilcaa baiguulaa ygei bol manai rajoonuudtai ba kolkoozuudtai manai baricaa tonç kokidoko baina. Bide mөnөө byke rajoonuudiigi kizaariin tөbtei tilifoonoor kolboko geze zorilgo tabina ygeibdi. Ekin tyryyn somsoveediigi tiifoontei bolgozo enyyniigi rajoonteeni kolbobol deeresen. Karilcaanii talaar ton jike zorilgo bolbol, enyyniigi bide tyrgen şiidkeke keregtei gebel, Jrkyygiin radiooıgiigi rajoonuudaar baricaatai bolgoko. Tiikedeeç mөnөө kolo dutamag baika. Tuiliin jike gazartai olon zontoi ecөөn bişe rajoonu d gancal byten kөdөlmөrilөdөg radiootoi baidag baina. Kizaar dotor baigaa radioogiin gazarnuud bol, socialiis kөdөө azaliin ba yiledbөr iiin keregtei kөdөlmөrilyykiigi orol doko.

Kizaar dotoroo radioo. tilifoonii kojor teeşe miil dee eydtei baricaatai bide bainabdi. Mөnөө kojor taliin karilcaa Çitetei kөdolmөrilөzө ekilken. Jrkyy Moskvaatai karilcaka jabadaliigi zasalarilza baina, Jrkyygiin-Noskvaatai radioo tilifoonii talaar karilcaka jabadaliin kөdөlmөriiin ekilkees bide tuiliin sonor kөngөzөrsөniiini medegdebe.

Namiin emkinyyd bol, karilcaanii oorgonuudta tuiliin jike tusalal ga yzyylke josotoi. Karilcaa bol, rajoonuudta, somsoveeduudta ba kolkoozuudta өөrtөni ekin tyryyn keregtei bolko ba enyyn ygeigeer zyyn sibiiriin baidal deere kөdөlmөrilzө bolko ygeigi martaka kereg ygei.

Kөdөө —leeninii yndesenii jabuulgiin çukala salbarini (zvenoo) mөn

Kizaar dotor yndesenii poliitikiigi jaaza kycendeni kyrgeze bainab? Gekiin urid, bide sojoliin baiguulaltiin talaar tiimeç muu bişe pokazaatilitai bainabdi. Sojol bolbosoroliin zurgaanuud Buriaadmongol respyyblikede kizaaraas kurdan teempeer kөgzөn oloçorozo baina. Eneni tonç zөb baina. Leeninii yndesenii poliitika bol, okorkon bol zoriin torça dotor zarim yndesetenii sojol bolbosoroliin talaar geegdeke jabadaliigi usadkaka jabadal bolko baina. Zyyn sibiir dotoroo eryyliigi kamaalkiin talaar nileed kөgzөltei bainabdi gebel, Buriaad mongol ba busa yndesenii rajoonuudaar.

Buriaad mongol respyyblig ba yndesenii rajoonuud bol, azakuin talaar jike amzaltatai baina. Buriaad respyyblika bol, yiledberide somolson mөngөni (kapitaalovlozeeni) bol, 1928 ondo mingan tөkөrig baisan, 1933 ondo eneeni 5 milioonoos ilyy bolbo. Mөnөө Buriaad mongoliin tөbtө Deedeydede PVRZ barigdaza baina, eneeni yneni 500 mln tөkөrigte bolko geze bodomzologdoson baina. Iime jike gigaantiin barilga bol, respyyblikiin kөgzөkө jabadaldani tuiliin tusa tөkөm bolzo өkө ba eneeni indyystrizyylkiin şiidkekii zamni bolzoegөnө.

Yndesenii bodolgiin ton çukala kesegiini bol, kөdөөdө kөdөlmөrilkө jabadal bolno geze martaka kereg ygei. Leenin өcөөn bişe zaasani gebel, yndesenii jabuulgiin gol kesegni bol, yndesenii kөdөө azal deere geegdeke jabadaliigi usadkaka gesen baina. Leeninii yndesenii bodolgiin ene çukalakan tasag deere gyicedç kangaltatai bişe baina şuu.

Mal azaliin talaar byriç muu baina. Bur respyyblike bol, ene talaar tonç geegdeze baina. Kerbee zyyn aimaguudaar tariaanii azal erkilkiin talaar tonç jike amzaltatai boibolç baruun aimaguudaar syyliin kojor zil dotor kөdөө azaliin kam paani unaşan baina.

Kizaariin ba buriaadmongoliin namiin emkiin leeninii yndesenii bodolgiigi jabuulsanii kөdөlmөriiigi cegneede keleke keregtei, namiin yndesenii bodolgiin çukalakan kөseg bolko kөdөөgiin kөdөlmөriigi bodolson ygei. Ene alduugaa daruı zasan zalaruulka josotoi. Kediiç bide yiledberiiin, sojoliin baiguulaltiin talaarç, eryyliigi kamaalkiinç talaar amzaltatai bolboç, eneegeer leeninii yndesenii bodolgiin kөdөl mөriigi kangaltatai deere dyyrgesen geze bolno ygei. Enyynii tula geegdengi yndesen rajoonuudiin kөdөө azaliigi uragşani tataka keregtei.

Buriaad mongol bol, Zyyn sibiir kizaariin tyryy zergeni bolkoos bai tugai, Byke kolbooto respyyblikenyydiin tyryy negen respyyblike bolzo çadaka dyyren argatai baina geze bide toolonobdi. Yndesenii

(Yrgelzelelni gurbadaki niuurta)

Nøk. RAAZYMOVIIN iledkeliin yrgelzelel

...e tariaçad bol, namiin loozongii ...uriaaltaidaar kytteedeg tula bu... mongol respyyblikiin ene zoril... dyyrgeke jabadaliigini ...ikeze egene. Buriaad mongol ...pyyblike bol, manaida baigaa ...e zokisto ali bolko arganuudii ...kereglen tyrgeer usaidal tasal...aa usadkaza kedee azalaa urag ...i tataza tyryy respyyblike bol...gadana. Ene bol, Buriaad mon...iin ba Kizaariin namiin emkii...ydiin sainaar kedelmerilseneeş ...no. Eneeni bol, menee boltor ...i baina şuu. Buriaad mongoliin ...miin emkiiin jaaza yresenii tele ...ecesenees iiimeg karaçdana. ...Kizaar dotor janvaari negende ...proc. yrese beledkegdesen, Bu...d mongoldo mii 40-42 proc. ...edkegdesen baina. Kizaar dotor ...eli deere kedelmerilsenii zişee ...rç ton jike geegdengi baina şuu. ...am bol, koitoki oin masubigi...mdekiin talaar tonç jike kelg...etei bainabdi. Ilangajaa Igaar...a jike kedelmeri jabuulgasan ...a. Igaakiin modonii zavood ...ondo 20 mingan kybmeeter

modo bolbosoruulsan aad, menee 1933 ondo 200 mingiigi bolboso...ruulba.

Koito rajoonuudta so'oliin kedel meri sula baina. Ekin surguulida 44% kabaaduulagdasan baina. doloon ziliin surguulida byriç eceen koito rajoonuudta tiime çukala bolko surguuliin kamtiin baira miil nege keden surguuli...nuudaar barigdasan. Ed kereglegleer kangaka jabadal ton muugaar tabigdasan baina. Koito rajoonnu diin surguulinuudta syylçiin zil...nyydte gancal oros kelen deere zaagsan baina. Ton; jike kegze...liini bol, yndesen kelendee orço ekilseni bolno. Yndesen kelen dee ree bykii surguulinuudta zaaka ja badaliigi tyrgedkeke. Koito rajoo nuudiin aradiin kelenii biçeg bol menee kyrter oros alfaalidtai ada lişaarbolko alfaabidiigi baiguulka ...joson abtaa ygei baina. Ene bol, koito rajoonuudiin arad zonii ko...tor kelen deere biçeg ezemden tanika jabadaldani tusatai bolko julani çukala baina.

...ryyşiin dabçaltiigi bekizyylke ba şiidke kii kubilaltada oroko

...ylçiin yjede kizaariin namiin ...iin kedelmeride baakan zer...kubilalta bolson baina. Ene ...olon zergiin yiledberiin oro...diin baidalaas kargdan..., ...yn tukai kedee toskonii kedel...iin zarim negen yzyylelyyd ...a. ...e ziliin talkanii tuşaalta bol ...ai kedeegiin kedelmeride ...anş bal çangakan dabşal bol...gi medyylne. ...kanii naloogiin ziliin teseb ...roceente gyicedkegdeze 1934 ...oosoondo nileed jikeken ...o bolzo baina. Dekabri sarado ...nsiin kedelmeri jikeken urag...kezei. Mengen sangiin zeeri ...ylke jabadal tiişe bodoloo ...r kanduulagdasanii ba ene ...a keltesiigi ketelberiike jaba...i sanaruulsanii açaar mengen ...i ziliin teseb gyicedkegdezei ...giin arisa beledkeliin teseb ...tee barag kangaltatai gyiced...ene. ...donii beledkel urda kebeeree ...abaza baina. tesebiiu gyiced...tasaldal uçarakiin ajuul ...deere bolood baina. Ko boo...siin A. B Z-iin kedelmeriin ...kel ba teleesnii jabadaliigi ...beledkeliin gazaruudta şineer ...ka tukai togteoliin gyiced...juuç kiigdesen ygei b ina. ...e bol emkiiingee kedelme...aakan zergiin dabşal kiise...bişe josotoi kubilalta bol...lisaniigi dakin dabtanam. ...yin uçarni bol manai kizaar ...rim emkiny,diin yge kereg ...i acatakaas bolno. ...nøkedyyd amarçalalgiin ...leke zuuraa bolşoviigiin ...ei ba bolşoviigiin naidu...udtai kojor kabtasad tukai ...an. Ene asuudal tukai baa...lgereer zogsok...mni. ...negedygeer kabtasa (nøk. ...kov konferenciin delegaad...kabtasa karuulnna)-karagtii ...ia nimekenbe enieeden ...lordugaar kabtasa—ene bol ...oltolo emkinyydiin rezo...ba telegraamanuudaar dyyr...sen baina, tedener bol olon ...lga egebeç negç ujalgani ...yi şuu. Manai gaslanda ...işiin kabtasan dotor jike...kinyyd bainam. ...iigiin keregtei kabtasan ...etenske rajoonii Boorziin ...ar barilgiin F.V.RZ—iin ...aariin maşiina byteeke ...barilgiin Karamuuriin ...urkain. Bajandain MTS-...giin modonii zavoodiin ...keden emkinyydiin tog...baika juum. ...ugaar kabtasan dotor re...yyd byri olon (enieepen ...nde mengensangiin te...s proceente ba maka be...tesebiigi 65 proceent tu...kyygiin kedee rajoon; ...sangiin tesebiigi todokon ...makabele dkeliin tesebiigi ...edkesen Kaoanskii rojoon; ...n pain cugluulbariin te...% dyyrgesen byke kizaa...keregleliin koopiraasa bai...enkabtasan dotor yrise ...kuriaalga ba bişeç jyy...manai kizaar dotoroo zy...koino şagtagaldaza jaba...aad-Mongoliin nam in gem...pliyycenyyd baikani gem...baina. ...da basa naiduulalgaa ege...ygei bolboç juuç kii...a ygei emkinyyd baina. ...bol usanaas aaliaar no...nabtaraar suuna. Tede...ji kedelgedeg ygei ba ...jaaraka ygei baika jum ...bolno). Manai zorilgo ...ingee nykende korgo...lingiin daidiigi tataza gar...kedelmeri byteeseniigi ...iin zorilgato keregiin

telee josoçolon kedelmerilekiigi keregleke bujuu ali negen gebel gamgyi keeke keregtei. (Aliga tasana bolno)

XVII dugaar namiin kuraida kiig deke nøk. Kaganooviçiin iledkeliin teezisnyyd dotor manai kedelmeriin keltes bykenii gyicedkeliigi eder bykend şalgaka jabadal ba ali bolko opiratiiv josi gi beçilyylkiigi yndesen zorilgo bolgon tabigdana. Teb. komiteed ba Kizkomiin togtooluudiin dyyrgeltiigi ynekeree şalgaka jabadaliigi zaabol bekilyylke josotoi uçar juundab gebel dyyrgeltiigi şalgaka jabadal onçotoi bodoto ba opiratiiv jos or ketelbeilkiin yndesen men

Zyyn Sibiirte ilangujaa daalgadasan kedelmeriin nuuriin karuuçalgiigi jikedkeke ba dyyrgeltiigi narinaar şalgaka jabadaliigi çukala bolgoko keregtei çukaliin uçar bol namiin emkinyydiin zarim sibarinuudta eeriingee kedelmeri in dutuu dunda zyilyydn tukai şyymze ygei orkizo bujuu ene, dotuunuudiiei kalkalan orkiko ba niyde arga tebkezesen baidalaas garana

Odoo yjede namiin emkide 46 mingan namiin geşyyd ba kandidaadnar toologdozo baina. Ene too dotor ekener ton eceen- oroidoo 11 proceente bolko jum. Kolbooto ulas dotoroo iime cegeeken proree ntetei negeç namiin emki baidagyi Yiledberiin oronuudta namaiçuu d nime en baina.

Namiin ceberelelgiin yjede 11 mingan geşyyd ba kandidaadnar namaas gargagdasan begeed eneni namiin emkiin 22 proc. bolon alda na.

Ceberelgiin syylde kedelmeriçed namiin emkiin 48 proceente baisan aas 52 proceente bolboto deeşelesen baina.

XVII dugaar namiin kuraida zoriuulagdasan teezisnyydte emkid keliin kedelmeriin asuudalnuud, ilangujaa namiin emkidkeliin kedelmeriigi ulas teriin ketelberiin ke mzeende kyrtele ergekiigi keregtezei. Namiin emkiin byridkeliin asuudalnuudiigi ene talaas abcza karagtii.

Kizaar dotor namiin ceberelgiin ekilelke yjede 6—7 mingan geşyyd ba kandidaadnaar dutuuraad baizai Kaişaaç ygei bolsoniini medegden ygei engerezei. Zarim rajoonii komiteeduud namiin emkiin tukai ai ynen bişe medee egedeg baisa naas iime bolsoni cokomtoi baina. Zişeelekede Çeremkooviin emkide kotiin komiteediin medegeer 1752 komuunistanuud, teden dotor 11 proceenteni ekeneryyd baisan jum Ceberelgiin ekinde şine too bii bo lood, komuunistanuud 4,450 kyn teden dotor 10 proceenteni ekeneryyd geed baizai. Iimeç geeşeni medegdekee bolino şuu. Keterkedee namiin yryyydiin byridkel cokomtoi bişe baina. Men tere Çeremkooviin rajoondo ankan 72 yyr yydtei, syylde 67 bolood ceberelgiin yjede tedeken 62 yyr ilaza garasan baina. Bişe yyryydeni jaabaa gekede medegdeke juuma Basa ygei.

Ene jamar komunistanuud geb? Staanoogiin kazuuda jau yile dberiin orondo bujuu kolkoozuud dotor balgaad toiron baigaa namg yi kedelmeriçen nite ba kolkoz niguudaas ilagaran karagdaka ygei. Namiin kereg ba politaariin kabi skaliin keregte bişe sedkeleeree egtesenee keregiin byteeleer karuul ka ygei komuunistanuud ygei yre gargakab? Manai egeel tyryygiin ujalga bol bykii komuniista çatalga ba socialis meriiceende kabaaduulka. namiin geşyyn ba kandidaad bolon komsomooliin geşyyn byken jamarç abtagai kedel meride baisa cukarilta ygei tyryy len jabaka ujalga ezeleke baidalda

dyrşeke josotoi bainabdi.

**

Kizaar dotor namiin kaadriin ogtonoo ygei baidal sybi gadana baina. Ende kerbee raikomiin şe kritaar nege rajoondo 6-7 sara bai sar bol kuuşanda toologdono, tere bol nege teişe uriiaza kedelmerile kiigi bodolgolozo ekilene. Çeremkooviin rajoondo syyliin zil-zil ka çasta 5 6 sekritarnuud selgesen baina. 73 proceentoos doaşo bişe namiin komiteeduudiin sekritarnuud 63 pr. emkidkeliin keltesiigi daagçad, 95 pr. kylitproci keltesiin raikomuudiin kedelmeriçed kedelmerilesen gazaraa i ziiees doaşo baizai. Iime togtoniioo ygei baidaltai baigaad kedelmeri jab uulza „jaagaad bolkob?"—Kerbee ketelberilegçedni kyşige deere karagdasan moto bolood ygei bol zo baikadani namiin emki jaagaad beki baikab?

Tyr zuura bolood selgyylke ygeigee bodozo ton çanartai kynyyçiigi olzo suulgaka çukala. Manaida koto ba rajoonuudta Ulaan baika namiin ba soveediin ton beki kedelmeriçed baika jabadalda kyre ke zailaşa ygei baika.

Zyyn sibiirte kaadriin keregleneç jike. Şine kedelmeriçediigi beledkeke ba debşyylke kedelmeri çangadkaka zailaşa ygei çukala. Tiin zabsaraa ene keregte ton ba ga sanalaa tabigdadag baina. Onçolon keiebel ekeneryyd ba anka suuriin yndesenii ilangujaa koito taliin zonoos kaadriigi beledkeke jabadal muu baina.

Komsomool tukai tuskailan kele je. Namiin emki dotor baisan byki dutuu dunda zyyilyyd tereçelen teleb adilaar komsomooliin emki dotor bii şuu. Kizaariin komsomoo liin emkiiin kedelmeriin baidalii gi kangaltatai geze kelemeer bişe bainam. Ene bol namiin emkiiin jeronkii amagalan bişe baisanii koi solon kemceen coogoo baisaniini men. Komsomool dotor zarçamiin ba byridkeliin bolon meriiceenii talaar muu baina. Tiigeeç bol komsomooldo manai yndesen zaaka zyil ba namiin ketebeeri bejelyylkedee juuntai bide ebesege ygei temece ke josotoi bainabiibdi gebel—ene bol kycee şarmaika jabadal ygei baidag zaluugiin kaluun kedelmeride ygei baina. Komsomoolçuud dotor kalmaaun kedelmerinii diin dunda ali bykii bucalaza, ka keg byken tyr en şuud bytegde m iosotoi. Tede bol komsomool ba namiigi tolruuulan emkidkeze namgyi kedelmeriçen ba kolkoz çon zaluuçuud nitiigi boston zag caake josotoi. Manaida zarim ne gen komsomooliin emkinyyd, rajoonii komiteeduud kedelmerijie jabuulka talaaraa, geşk delgereç ba ketelberiileke metodoo ooç bol kedelmeriçen ba kolkoozçon zaluu çuudiin caiçalkui şitab baisiin orondo, tiime baika josotoi andiaz, murakraitiin urjasan kanceliarida jike dagau baidag baina.

Kerbee tyyniigi josotoi ... kedel gebel, socialisma bargalt... ke egte çadaza tabibal bomsomoolni ...

Arad niitiin manai ... jabaza — kizaariingaa amagalan bişe baidaliigi usadkaka temecelde zagsajaa

Namiin ceberlelge bol namiin emki dotor garasan ali bykii ebçeniigi ileryyleze, namiin geşyyn nerigi bozari gad bykineree ceçiigi eee jabidalda tusa kyrgeze Angiin kereg etegeedeiin iii 4000 kyn emkiees ceberlegdeze! Ene baidal juu zaanab? Namiin emkiin kedelmeri muugaar jabuulagdasan tukai namiin zergiin eske kedelmeriigi solizo kampaaniin gurim delgersen tukai, seremze mekedesen tukii zaana.

Ceberlelgiin surgaaliigi o lgozo abka keregtei. Namgyi kedelmeriçen ba kolkoozçon niitiin dunda josoçolon keregiin ulas terin bo dolgotoi sainaar kedelmeri jabuul ka, saisaan dagaçgadiin gyypenyydiigi orçotoiiçor ketelberiiteke keregtei ene kedelmeriigi ja bijaar zorilgo bol, bykii kolbooto ulas dotoroo namiin, bykii kelgeelgiin ecetaar ingeeo zergende erkiin kedelmeri çed ba kolkoozçodiigi abalga joshotoi. Edebkitetei ba erkimulaar namiin niigtaai kedelmeri kuke jabadal bykii namiin emkinyydiin bodolgo giin tebte tabigdaka çukala baina.

Namiin ceberlelge bol Kizaariin „komunistanuudaar tos „komu niistanuud" abka idikiin taligi bodozo eeseldiingee namiin nere zajagdigi dyngeer ba namiin kalgaar budaldasan olon ujagaluudiigi ileryylezei. Kezee komunisista ygei ynen bişe kezee ulasiin karmaanaas ali nege juumı kuluka goridoliin emenetogtono çadaka ygei baika dao bol, tyynii gemni gancakan ku lagai kiisen uçarni kizaarlagaze bişe tere „komunista" bol zyyliigydiin ba namiin daisadta garzui diigi neeze eke ulasiin zeeriigi

60 minganii aarmi enele komsomooliin kycen geeşe bolno!

Kizaar dotoroo namiinba komso mooliin surguuliinuud muugaar em kidkegdeed sulaar jabaza baina. Ene ebeliin tajada Maarks Leeui nii surgaaliigi nebteryylke keregte çukala geşkedel ba çanartaigaa ja buulka kubilaltada kyregdee ygei baina. Namiin geşyyd ba kandidaa duud ulas teriin bolbosorol talaar ton jike muu baisaniigi namiin ce berlelgeer ilerezei. Keterkedee ke den olon propogandiistanuud ulas teriin bolbosorol bagatai baisanii uçaraas kandidaadta oruulagdasan baika jum.

Kizaar dotoroo jamar zergeer na miin bolbosoruulalga jabuulagdasa on tukai zaagdagçaa toonuudaas tu kailaza bolno: enge rgeçe zide na miin surgaaliinuudiin bykii şata nuudta 60 mingan kyn byyylesen aaam surguuljaa dyyrgegdezei. 600 kyn bujuu anka bişyylesen ky nii toogiin 1 proceentenii bolno. namiin bolbosoroliin surguulinuu daas 99 kubi garçasan bolno Namiin bo bosorolan jabadalda ki nan şalgalta tabigdaagyi ba muu gaar ketelberilesenii erkeer olon gazar kazagairaçilga bol on azii. Negen zebel namiin surguulida Jaanobinskii digtatuuratai tanilca kiin tula 2 zide suusan, negee ne gen surguulida kojordagaar jekati riniin kaan baisan yjiigi suraza bykeli ziiyvdiigi geesen baina. Mi liciin dergedeki nege dekerig Na ynii bolonii digtatuuriin yjiigi yzeze zil suraad proritaariin digtatuura da kyreze jadasaar kocoroz i (Eni eeden bolno).

Namiin geşyyd ba komsomooliin yzel surtaalon bolbosoruulgiin jaba daliigi muugaar ketelberilebel ja mar baidalda kyrgeneb? Kizaariin komsomooliin komiteediin ita sekritaar nøk. Alekseejev şiitkens kii rajoondo keden zergiin koikoo ziin komsomooliin yyryydiigi şal gasanaigaa sonirkoltoi medeegiigi manda egeeen jum zişeelebel ko muuniin tyryylegçe Konovaalov ja mar niuur karuulnab Tere Konovaa lov komsomooliin geşyyn iigeçe kelene: „Kizaariin ketelberilegçe bol kolodkosob ba kizaar dotoroo amagalan bişe baidalaas tukai sa magadan jaritdaanaas sonosoosomi komsomool bol kojor oordin aba santukai Konovaalov medeke ygei baizai. „kenlagi beleida şagnaasan naraab-geze tere kelene. Kil oornoon Kanooviç abasan aka magad kraikomiin komsomooliin yyriin ce...tar (eni eden bo'no)

Eceenii enleneerç baikani men ygei ce ee deere ... egdebe bo lao. Konovaalov bol ynen sedgel te keregtee ... jabasan kybyyn taiza magad ... zyeer bide tyy kui kemyyzyylkiin jabadaliigi kiigee ygei tyymii ... ke ... tarla bi erdem ... deesebvylkiin ke delmeride ... lagayi tyyni bodoto delmeride ... ke tyy ...

asuudal, daalgagdasan keregiingee telee komuuniistiin kariuucaka tukai byteegdeke kedelmeriin ça nar tukai asuudal manai namiin emkide tuiliin çukala asuudaluud men. Namiin ceberlelgiigi enger kedee amarzaad, tedende namaar daalgagdasan kedelmeriigi „zokis ygei albanda, toolozo karasan janzaaraa menee kyrtere yrgelze elze baisan komuunistanuud manaida olon bii. Tiime komuunistanuud emkingee telee geze bodoi sanal bolko ygei ba namiin kedelmeride çinoovniigiin gurim aar,eder seni-konog engereke gesen josoor kandaka jum.

Bide bol komuniista bykenees bolşoviig josonii kedelmeri erilge lke josotoi bainabdi, ken byken namiin keregte eeriingee kyce çadaliin deede kemzeegi zoriuulka keregtei. Gancil, maka bejee kairlan ygei tugeze kedelmerilekedee, ama alan bişe baidaliigi ygei boloçiin temecelde keregtei byteel olzo bide çadakabdi.

Namiin zarçamiigi oilgoko tailbariigi ug çanariin kemzeedeni kyrtele ergeke josotoi. Minaida zarim negen komuniistanuud namiin zarçamiigi bolzorcooni geşvynii uruulaltiigi teleke ba namiin cuglaanda jabakaar oilgo dog uçaruud kobor bişe eşeel baika baina. Ede byken çanal jiketei çukala kereg men; Ede erilgiigi komuniista ba komsomooliin geşyyn byriin emene tabinabdi gebeç ene gyiced bişe. Namiin zarçam bol komuniista byken bykii kyce çadalaa, bykii bodozo jabaza bodoloo kiisen kedelmeridee eççe, komuniista byken kedelmeri deeree komunista namiin zinkeni şugamiin telee temeceke oilgomziigi eer dotoroo bagtaana. Nøk. Kaganooviçiin XVII dugaar kuralda kiisen iledkeliin teezisnyyd dotor iigeze kelegdesen baina.

„Namiin kural ba namiin,soveediin profsojuuziin,komsomooliin ba bişeç emkinyydiin bykii kedelmeriçediigi banen taryyn komuniis tanuudiigi seremzilyylen medyylekeni bolboloo, erkim kedelmeriçediigi saişaan tedkeke teigee zerge, namiin teb komiteed ba soveediin ketelberilegçe oronuud, namiin ba soveediin zarçam ebdegçediigi niuur karalta ygiigee aliç kamaagyi deede tuşaalaasani doodo tuşaalda şilzyylke, bykii kedelmeriçedees katuu erilge tabiza baika josotoi. Ende bol gancakan geşyyni telberi, garcakan cuglaanda jabaza baika tukaigaar kizaarlasan ygei bolno bişe şuu!

Nøker kaganooviçiin iledkeliin teezisyyd dotor ene pyynktiigi manai emkide ton şuud byrin bejelyylekee baidalda kyreke josotoibdi.

Ede teezisyyd dotoroo caaşadaa iigeze keleke baina:

„Ede zorilgonuudiigi amzaltatai bejelyylkiin zailaşagyi kereglegdeke erke ba dalni bol caaşadaa ulamzalan namiin, kedelmerçediin ba kolkoozçon niitiin ba tedenii niitiin emkinyydiin dotoriin şyymzelen, socialis meriiceee edebki ba yyskeberiigi delgeryylke kereg baina".

Ene zaabari manai ali bykii caaşani kedelmeriin ketelberilekli yndesen bolko eke josolotni.

Namiin TKiin etelberi doro, manai bagça ba udaridagça nøk. Staalinii ketelberi doro, Zyyn Şibiiriin namiin emki bol 1934 onii tengees urida manai kizaar amagalan bişe baidalaas garça Soveed zasagta kolbooto ulasiin tyryyn jabasan kizaaruud, mozonuud ba respyyblikyydiin zergende oroko baidalda kyreze çadana!

(Nizegeneme zabsar ygei udaan aliga taşaan bolno).

Angiin arisa beledkel zigşyyritei sula jabana

9,92 eeree eeriigee kelene.

„B-M ynen" sonin bol angiin arisa beledkeliin zigşyyritei sula jabaza bykii faagtiigi negentaa bişe eeriingee kuudasan deere tomilko zuuraajamar uçar şaltagaanaas tasialdasaniigi uudalan uul tasadaliigi caaşaa jaaza ucadkaka tukai tortoi zaabari keleze egesen baika jum.

Gebeç, sojuuzpyşniniin rispyybliigiin kontooro tyryytei angiin arisa beldkelde tokioo doson tasaldaliigi usadkakiin tukai şiidkekii çinartai kemzeenyydiigi abaagyi ba tedenii medereldesonin biçeeiin dokioo kyresen ygei bujuu kyre oeç, tyyniigi oportuniisoor tooko jyy jabadal gargadag baina.

Repyyblig dotoroo angiin ari sa beledkeliin 1933 onii prograamiin bol gyyzygyi tasaldalaar ena ... beledke... 1933 ... angiin ... gaal abçe, 1934 onii 4-ke kvartaaliin ba angiin ... kiike josotoi ba ujalgatai baisan begeed, oodoo baidal deeree kariad yzekede sojuuzpyşninuun ba tyynii ... joonuud in salbarinuud ... „keceo meri egçed" bol manai kvartaal dotor jamarç ceç kubilalta kiize çadaagyi ba 1934 onii negedygeer kvartaaliin teseb bol janvaari 20 nii medeegeer oroidoo 9,9 proc. gyicedkegdesen baika jum.

Ilangajaa angiin arisa beldkel de zokistol ba şiidkekii çanartai sara bolko Janvaariin iime bolo şogyi sula kedelmerilsen yzegdelkilta kiikiigi ujatgalka keregtei.

bol jaabaç teseze boloşogyi yzegdel men ba enyyn tukai namiin, oorgon bolon zasagiin gazariin zygees tuskai ankaralaa tabiza, kerbee sojuuzpyşniiniia aparaadta namiin ba zasagiin gazaraar daaldagdasan daabariigi zorilgoor gyicedkedeg ygei etegeederiin baibal, tedende koişolon ygeiger katuu cokidoso amasuulka keregtei.

Oudoogoor arga ygei. Jyn be gebel, teden angiin arisa beledkeliin jaac ygei gynzygei udka çanartai asaniigi medeze jadaagyi, angiin arisa beledkeliin tesebiigi gyicedkekeer erke baidaluud jasalal baina, kvartaaliin ba ziliin teseb gyicedkeke bolomoor bolsaar, agnuurçad buu zebseger gyiced kangagdasan ba, tedenii agnuur ...a garalgad boomto kiike ygei tukai zasagan gazarii todorkoi direktiv baina.

Ede byke bol tasaldal erke baidaluudiin baisaar bosadetesebee gyicedkedeg ygein gol şaltagaan bol gancala tyygeer ketelberiin buzagai sula bolzo zarim gazaraa kelemeer bolno geze ceke kelemeer bolno şuu.

Uçir iimede nam ba soveediin kinaltiin oorgonuud bol sojuuzpyşniniin oparaadiigi şalgan yzeze, tendees kereg ygei boomto kiişçe etegeedneriigi ceberleze, koinogşodoo oiriin cag a angiin arisa beledkeliin froont deere eris kubilalta kike ba sun jabagça Jaas zişee abça, geegdegçdiigi eedeni taaka zergeer jeronkii dabkilta kiikiigi ujatgalka keregtei.

Agnuuriişa Namsarain-udaarnig.

Kori. Ydiio somonii erketen Nam sarain Cerenzab bol tus amagiin sojuuzpyşniinatai dogovorto ujalga 200 tekeregiin angiin arisa bel edkekeer kiize bejee udaarnigta sonoskozo agnasan baina. Namsarain bol emçiin azaltai tus somonii negen şudarquu bolno.

Cerenzab Namsarain bol tus abasan doogvorto ujalgaa jamaraar dyyrgeze baisaniigi yzebel: XVII—dugaar namiin kuraliigi ug

tamlan 240 tekeregiin angiigi bai za batalsan doogovoroo ton amzal tataigaar 120% dyyrgeze XVII—du gaar kuralda belek bolgon dakin

dcogovor batalza agnaalaga gara ba. Angiin arisa beledkeliin udarnig Namsarain gegçe amagiin angiin arisa beledkeliin udaarniguudiin çagnalda orolsoko erketebolbuu.

Gr. Çimedyn.

Şireb Nimbuugiin

Peoneeriin josolol

Gal ulaan
gaalastagaa
Gurban teişeni
yzyyrtyylen
Biruun garaa
ergeze
Peoneeriin josololoor
zogsonom!
Urgaza jabasan
ukaagaa
Kubiskalta erdemeer
kujaglaza
Kedelmeriçen angiin
belen
Kezeedee
bainab!

Leenini tyykete
zaabariigi
Kezee bykende
sanaza
Socialis baiguulaltiin
froontodo
Cukaril ygei
temeceneb!
Kapitaaliin koroto
kutagada
Abanariin çusanii
askarsaniigi
Kezeede beke
sanaza,
Kubiskaliin telee
temecekeb!

Kiliin caana

Kapitalustanuudiin kuurmag aaşa.

Moskvaa, 1(T). Gelisingfoorto „Finliaandidaki soveediin kobçon tukai“ gedeg soveed ulasta esergyy sanaliin jamarç yregyigeer tasaran salakiin udaa daraadani, Skandincovsk oronii koito mozo nundaar **„niuuca agaariin ongoso“** yzegdedeg bolbo geze kudal kuurmag (provakaca) medee biçelgenyydiigi keblen taraaza baikiigi tendekiiin soninuud kyçe gargan oroldozo baina.

Yynii tukai „Yysi syomii“ sonini bagcaakani **„niuucaar jabadag agaariin ongoconuud“** magadi Norveegiin medegdekegyi niuuca komoniistanarta niuucaar buu zebseg abaaçaza eke bodolcor niise deg SSSR-iin kabaatai bololtoi gebe.

Tus kudal cuu ygiigi delgeryylke sanaluudni Finliaandiiin ceregiin zasagiin talaas todorkoi jike tusa zebşeerel oldog baina.

Tyynees gadana Yliaaborgskiin gybeerni bol **„niuuca agaariin ongoconuucigi“ azaglan karkiigi“** geze ceregiin kojor airoplaanuudiigr ilgebe.

Germaanida azalgyiçedni oloşorozo baina

Germaanidaki azalgyiçyydees mənkəlkə zurgaanii dikaakri sarada keblelde gargasan azalgyiçediin tuskai medeenii josoor Germaani ulasta azalgyiçediin too 843 mingaar olcşorson baiba.

Yyni uçar şaltagaani, Germaaniin keblelyyd delekiin baigaliiu erkedeerees bolson cag zuuriin kereg geze ilerkeeikiigi oroldono. Өөriin kyce kudaldaalka azaliin, delgyyrte şineer kajagdasan 843 m azalgyiçediigi, „Foosç şe Ceityynge coninii medyylkeni: „dekaabrida 16 graados kyiten bolsoncos“ gebe.

Nujaabriiin syyleer, azaliin biirzede baisan medeenii josoor azaldyiçed kamta 3715000 baisanaas, dekaabriiin syyleer 40580000 bolbo

Azalgyi 4058000 kədəlməriçədtə edkemze yzyylke jabadalni: 564—minganii azalgyi ba 1175000—n keriizesiin tedkemzenyydte orolsono, 1410000—ni kotiin „kairalan tuslalcaka“ kəssaas arba məngənii tedkemze abadag baina.

Bışe nege milijoon azalgyiçideni jamarçigi tedkemze abanagy-

Niitiin kooliin şine baiguulganuud.

Moskvaa. 1 (T).1934 ondo kooliin faabrıg, geryyd, reestoraanuud geke zergiin niitiin kooliin olon baiguulganuud kiigdene.

Kroonştad, Miinske ba Aşkabaad kotonuudta 45—aas 90 min. gan tabag kool beledkeve çadalta, kool şanaka faabriguud neegdenei gadana 400 baiguulganuudta mylisenii tasaguudtai bolgogdono. Mən 1000—kədəenii cailalgiin gazaruud neegdekeer bodomzolzo 5—milijoon təkerig somolbo.

SSSR—iin sonid.

Moskvaa 31)1)2) RSFSR—iin şine əsegiin tebiin komiteed ene zilde 800000 təkərig məngə ulasiin biydzeedees abka bolbo.

Tus mengəə, Baruun şibiiriin (soorco, kakaas, ooirod) kalmagiin moziin, Dagestaan geke zergiin gazaruudiin zonii əsegiin şı kele biçegii şenzelke erdemiin jo soor baiguulka, orfograafiiin te menoloogiin ba ynifikaaciin ko fereencenuudte bolon erdem egspediice emkidkeke jabadal gargaşalkiigi tus əndəsətənii r pyybligyydte kubaan əgəbə.

Żyyligyydiigi kopkoo zoos kolodkoko

(Kori)

Koriin aimagiin təb deere aimagiin kopiratiiviin kolboonii kyçeer ba yyskeleer emkidkegdesen kopkooz baika bəgəəd uul kopkooz bol əəriingəə gol yyrgenyydiigi tuiliin sula gyicedkedeg baina,

Kopkooziin kaikaramza ygei kədəlməridəə kandadag ba kandasan uçaraas gakain dulaan bairada gal asaza 10 garan tologoi gakainuud şataza koroson baika jum,

Kopkooziin ketəlbəridə ked suu nab? Azaliigi daagçani enyynii urida emçe gyremçe erkegyi 19 ondo angiiin daisan gegdeze k koozoos ceberlegdesen Çimed D ziin Direegtoroni Kasuurtain s rinii niudargan bajan Martiin g.m. bişed.

Uçar iimede aimagiin mərde çiin oorgonii zygees uul kopk ziin baidaliigi darui şalgaza t dees koroton etegeedneriigi koi lon ygei kolodkokoos yle bar kuuliiin katuu kariuucalga kabaadnulka keregtei.

Koriin doldin.

Kariuucalgata redaagtor Biligaajev

Тип. ГЖИ. Упол. Бурглавлита № 263